Dosarul nr. **2a-400/23** judecătoria Bălți, sediul Sîngerei

Judecător H. Craveț

D E C I Z I E

21 septembrie 2023

Colegiul Civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălți

În componenţa

președintele ședinței, judecător Adriana Garbuz

judecători Iulia Grosu Andrian Ciobanu

grefier Inna Oineagra

examinând, în ședință publică, cererea de apel declarată de Guțu Alina reprezentată de avocatul Iliescu Alina, împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți (sediul Sîngerei) din 06.02.2023, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Guțu Alina împotriva Ministerului Finanțelor, Serviciului Fiscal de Stat și executorului judecătoresc Marcel Mușet cu privire la recuperarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată

A c o n s t a t a t :

Pretenţiile reclamantului:

La 03.01.2023 Guțu Alina reprezentată de avocatul stagiar Scobioală Tatiana s-a adresat cu cerere către Ministerul Finanțelor, Serviciul Fiscal de Stat, și executorul judecătoresc Mușet Marcel prin care a solicitat încasarea în mod solidar din contul pârâților a sumei de 4 298 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat ca urmare a aplicării ilegale a sechestrului asupra automobilului de model Mercedes Vito 110 C, n/î ***** și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la executorul judecătoresc Muşet Marcel se află procedura de executare nr. 180-33r/2022 intentată întru executarea documentului executoriu nr.2-666/21 din 26.07.2021 emis de Judecătoria Bălţi, sediul Sîngerei privind încasarea de la Braşovschi Ion Vasile în beneficiul statului a taxei de stat în sumă de 13 005.39 lei.

La data de 04.12.2022, de către agentul constatator, ofiţer al Secţiei Patrulare Bălţi, comisar Toporeţ Stanislav, a fost întocmită ordonanța de ridicare nr 01 112166 cât şi procesul verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor nr. 01 113166, conform cărora s-a ridicat de la Braşovschi Ion automobilul de marca Mercedes Vito 110 C, n/î *****, cu menţiunea că automobilul dat se află în căutare de către executorul judecătoresc.

La data de 13.12.2022, Guţu Alina a înaintat cerere către executorul judecătoresc Muşet Marcel prin care a solicitat ridicarea sechestrului aplicat asupra automobilului de marca Mercedes Vito 110 C, n/î *****, cu anexarea adeverinței nr. ***** eliberate de ASP conform căreia, automobilul dat este înmatriculat cu drept de proprietate după Guţu Alina.

Astfel, la data de 13.12.2022, prin încheierea executorului judecătoresc Muşet Marcel nr.l80s-33r/2022 a fost ridicată măsura asiguratorie asupra reținerii mijlocului de

transport de model Mercedes Vito 110 C, a/f 2000, n/î *****, aplicat prin încheierea executorului judecătoresc Muşet Marcel nr. 180s-33r2022 din 13.06.2022.

Respectiv, la data de 14.12.2022, proprietarului automobilului de model Mercedes Vito 110 C, n/î *****, Guţu Alina i s-a restituit mijlocul de transport de la parcarea specială a SRL ”MEGASIMETRIC”, însă contra sumei de 3 778 lei pentru aflarea automobilului indicat supra, în perioada 04.12.2022-14.12.2022, la parcarea specială.

În aceste circumstanțe, reieşind din aplicarea sechestrului asupra automobilului de model Mercedes Vito 110 C, a/f 2000, n/î ***** ce îi aparține cu titlu de proprietate reclamantei, acesteia i s-a cauzat un prejudiciu material format din plata pentru parcarea specială în mărime de 3 778 Lei şi 520 lei pentru eliberarea adeverinţei ASP (chiar dacă sechestrul asupra automobilului a fost anulat, reclamanta a fost nevoită să achite plata pentru parcarea specială pentru a fi posibilă eliberarea mașinii).

Deşi, Guţu Alina a telefonat executorul judecătoresc Muşet Marcel în vederea recuperării prejudiciului pe cale amiabilă, executorul a refuzat să ofere un răspuns, doar a comunicat soluționarea conform Codului de executare.

În astfel de circumstanţe, ca urmare a acţiunilor ilegale efectuate de executorul judecătoresc Muşet Marcel prin dispunerea reţinerii mijlocului de transport de model Mercedes Vito 110 C, a/f 2000, n/î ***** ce nu aparţine părţii procedurii de executare, reclamantei Guţu Alina i s-a cauzat un prejudiciu atât material cât şi moral.

Or, aceasta a fost lipsită ilegal de proprietate, fiind nevoită să îşi demonstreze dreptul asupra automobilului, să piardă timp şi să suporte atât disconfort cât şi cheltuieli din culpa executorului judecătoresc Muşet Marcel.

Reclamanta și-a motivat cerințele prin prisma art. 43, art. 161-164 Cod de executare, art. 19, art. 500-501, art. 1998, art. 2004, art. 2023 Codul civil, art. 94 Codul de procedură civilă.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul Sîngerei) din 06.02.2023 acțiunea civilă a fost admisă parțial. S-a încasat de la executorul judecătoresc Marcel Mușet în beneficiul lui Guțu Alina suma de 4 298 lei cu titlu de prejudiciu material, cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 150 lei, cheltuielile de transport în sumă de 400 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3 000 lei.

Pretențiile privind încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată de la Ministerul Finanțelor, Serviciul Fiscal de Stat au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

Solicitarea apelantului:

La data de 06.03.2023 Guțu Alina reprezentată de avocatul Iliescu Alina, a contestat hotărârea primei instanțe, solicitând admiterea apelului, modificarea hotărârii cu majorarea de la 3 000 lei la 6 000 lei cheltuielile de asistență juridică încasate din contul executorului judecătoresc Mușet Marcel în beneficiul Alinei Guțu.

Potrivit art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

Dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la data de 06.02.2023, astfel, apelul din 06.03.2023 a fost declarat în termen.

Argumentele părţilor:

La data de 11.05.2023 Guțu Alina reprezentată de avocatul Iliescu Alina a înaintat cerere de apel motivată în care a invocat că instanța de fond parțial a dat apreciere probelor și circumstanțelor de fapt prezentate de către partea reclamantă.

Susține că deși instanța de fond corect a făcut trimitere la actele anexate de către reclamantă în vederea recuperării cheltuielilor de asistență juridică suportate pe parcursul examinării cauzei în fond, parțial a apreciat actele juridice încheiate între reclamantă și reprezentata acesteia.

Astfel, conform contractului, prestatorul se obligă să presteze servicii de asistență juridică și reprezentare pentru un număr nedefinit de cauze judiciare, inclusiv cauzele transmise conform acordurilor adiționale la prezentul contract, iar beneficiarul se obligă să plătească onorariul convenit pentru fiecare din aceste cauze. Reieșind din obiectul contractului de asistență juridică din 21.01.2023 prestatorul era obligat să individualizeze cauza judiciară, iar beneficiarul să plătească onorariul pentru cauza dată.

Menționează că prin acordul adițional nr.1 la contractul de asistență juridică a fost individualizat de către părți asupra cărei cauze prestatorul va oferi servicii de asistență și reprezentare și anume pe marginea cauzei civile în instanța de fond Guțu Alina către executorul judecătoresc Mușet Marcel privind încasarea prejudiciului.

Astfel, consideră că reținerea temeiului de respingere parțială a cheltuielilor pentru asistență juridică suportate de reclamant este nefondat și nu corespunde circumstanțelor cauzei.

Apelanta invocă că instanța de fond a interpretat eronat în privința probării cheltuielilor juridice prin prisma contractului, or, proba cheltuielilor ca fiind real suportate se probează doar prin bonuri de plată însă acest fapt a rămas neexaminat și neelucidat de către instanța de judecată.

Reieșind din prevederile Legii nr. 100 din 22.12.2027 cu privire la actele normative, instanța de fond a aplicat eronat normele de drept material și anume a interpretat eronat legea în conformitate cu art. 387 lit. c) CPC.

În context cu referire la rezonabilitatea, utilitatea și probarea cheltuielilor de asistență juridică suportate de către reclamant, apelanta susține că instanța întemeiat a făcut analiza cheltuielilor privind asistența juridică solicitată prin prisma condițiilor expuse. Însă, instanța de judecată nu a reținut faptul că probarea cheltuielilor de judecată reprezentate de reclamant, se reține în raportul de lucru efectuat pe marginea cauzei civile prezentat de către avocat.

La caz, instanța a omis să menționeze că pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO , se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor și anume a dovezii de achitare a onorariilor avocaților, copia de pe facturile de strictă evidență emisă pentru clienți -persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație, lista detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de către avocat precum și a timpului aferent acestora.

Prin urmare, onorariul achitat de reclamantă pentru serviciile juridice acordate de către avocat corespund cerințelor legislației în vigoare, fiind reale, necesare și rezonabile. Instanța de judecată nu a analizat per ansamblu circumstanțele speței cât și circumstanțele în drept aplicabile litigiului dat.

Consideră că concluziile primei instanțe sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, ceea ce reprezintă temei de modificare a hotărârii conform art. 386 alin. (1) lit. c) CPC.

La 04.06.2023 executorul judecătoresc Mușet Marcel a depus referință la cererea de apel, prin care a solicitat respingerea apelului ca fiind neîntemeiat. Totodată executorul judecătoresc prin referința depusă și-a exprimat dezacordul și cu hotărârea contestată însă un apel nu a fost declarat.

Pornind de la prevederile art. 186 Cod de procedură civilă, în referință se indică obiecţiile la toate pretenţiile reclamantului, circumstanţele de fapt şi de drept, precum și toate probele împotriva fiecărei pretenţii. Respectiv referința depusă de executorul judecătoresc Mușet Marcel nu poate fi reținută în calitate de cerere de apel.

În context este de menționat că, în caz de dezacord cu hotărârea instanței de fond, părțile urmează să o conteste cu apel în termenul stabilit la art. 362 CPC, sau să depună apel incident, însă executorul judecătoresc nu a depus nici cererea de apel și nici apel incident.

În ședința instanței de apel participanții la proces nu s-au prezentat, procedura de citare legală a fost respectată. Astfel, părțile au fost înștiințate prin intermediul poștei electronice (f.d.98).

În conformitate cu art. 105 alin. (1^1) Cod de procedură civilă, citaţia sau înştiinţarea se expediază autorităţilor publice, persoanelor juridice de drept privat şi avocaţilor prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor sau prin orice mijloc de comunicare ce asigură transmiterea şi confirmarea primirii acestor acte. La solicitarea persoanelor fizice, citaţia sau înştiinţarea poate fi transmisă acestora prin mijloace de comunicare ce asigură transmiterea şi confirmarea primirii acestor acte sau prin poşta electronică în cadrul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

Potrivit prevederilor art. 379 al.2 CPC RM neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului astfel instanța de apel a dispus examinarea cauzei în lipsa participanților la proces.

Aprecierea instanţei de apel:

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanţii la proces, a materialelor din dosar, Colegiul civil consideră că apelul urmează a fi admis iar hotărârea primei instanţe modificată din următoarele considerente.

Conform art.385 lit. b) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să modifice hotărîrea primei instanţe.

Conform art.386 al. 1 lit. c) Cod de procedură civilă, hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

Materialele cauzei atestă că Guțu Alina, reprezentată de avocatul stagiar Scobioală Tatiana, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Ministerul Finanțelor, Serviciul Fiscal de Stat și executorul judecătoresc Mușet Marcel prin care a solicitat încasarea în mod solidar din contul pârâților a sumei de 4 298 lei cu titlu de prejudiciu

material cauzat ca urmare a aplicării ilegale a sechestrului aspra automobilului de model Mercedes Vito 110 C, n/î *****1 și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul Sîngerei) din 06.02.2023 acțiunea civilă a fost admisă parțial. S-a încasat de la executorul judecătoresc Marcel Mușet în beneficiul Guțu Alina suma de 4 298 lei cu titlu de prejudiciu material, cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 150 lei, cheltuielile de transport în sumă de 400 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3 000 lei.

Pretențiile privind încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată de la Ministerul Finanțelor, Serviciului Fiscal de Stat au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

Nefiind de acord cu hotărârea adoptată, apelanta Guțu Alina reprezentată de avocatul Iliescu Alina a contestat-o cu apel solicitând admiterea apelului, modificarea hotărârii cu majorarea de la 3 000 lei la 6 000 lei a cheltuielilor de asistență juridică încasate din contul executorului judecătoresc Mușet Marcel în beneficiul Alinei Guțu.

În conformitate cu art. 373 aliniatele (1) și (2) Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

(2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

După cum rezultă din conținutul cererii de apel declarate de Guțu Alina reprezentată de avocatul Iliescu Alina, hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul Sîngerei) din 06.02.2023 se contestă doar în latura încasării parțiale a cheltuielilor de asistență juridică de la executorul judecătoresc Mușet Marcel, invocând că instanța de fond a interpretat eronat în privința probării cheltuielilor juridice prin prisma contractului or, proba cheltuielilor ca fiind real suportate se probează doar prin bonuri de plată însă acest fapt a rămas neelucidat și neexaminat de către prima instanță.

Potrivit art. 82 CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

Conform prevederilor art.94 alin.1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului- proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Conform art. 90 lit. i) CPC, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistență juridică.

Conform prevederilor art. 96 alin.1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Potrivit prevederilor alin.1[1]) al aceluiași articol, cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Din normele de drept citate supra, rezultă în mod cert că, partea care a avut câștig de cauză este în drept să solicite încasarea cheltuielilor de asistență juridică dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat și în măsură în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Pentru a fi rambursate cheltuielile de asistență juridică potrivit art.96 CPC, trebuie confirmate că realmente au fost angajate, necesare şi rezonabile ca mărime.

În contextul normelor legale sus indicate, rezidă că cheltuielile de judecată, inclusiv de asistență judiciară se compensează părții care a avut câștig de cauză de către partea care a pierdut procesul.

Or, în materie civilă și procesual civilă nu se poate pune în discuție achitarea sau neachitarea cheltuielilor de judecată suportate de partea care a avut câștig de cauză în funcție de forța, valoarea și gradul probelor obținute în cadrul procesului civil, acestea urmând a fi compensate părții care a avut câștig de cauză dacă se face dovada suportării acestora.

Din materialele cauzei rezultă că la data de 21.01.2023 cu CA „Iliescu Alina” în calitate de prestator încheiat cu Guțu Alina, în calitate de beneficiar, contract de prestări servicii juridice nr. 21-01, potrivit căruia prestatorul se obligă să presteze servicii de asistență juridică și reprezentare pentru un număr nedefinit de cauze judiciare, inclusiv cauzele transmise conform acordurilor adiționale la prezentul contract, iar beneficiarul se obligă să plătească onorariul convenit pentru fiecare din aceste cauze.

Prin acordul adițional nr. 1 la contractul nr. 21-01 din 21.01.2023 prestatorul s-a obligat să presteze servicii de asistență juridică și reprezentare pe marginea cauzei civile în instanța de fond Guțu Alina către executorul judecătoresc Mușet Marcel și Serviciul Fiscal de Stat privind încasarea prejudiciului. La punctul 2 din acord este stipulat că pentru ședința de pregătire a cauzei din 26.01.2023 beneficiarul se obligă să achite prestatorului, în termen de 3 zile de la data semnării acordului, onorariul în sumă de 3 000 lei și cheltuielile de transport către Judecătoria Bălți (sediul Sîngerei).

Iar, reieșind din pct. 2 din acordul adițional nr. 2 din 04.02.2023 la contractul nr. 02-01 din 21.01.2023 pentru ședința de examinare a prezentei cauze din data de 05.02.2023 beneficiarul s-a obligat să achite prestatorului în termen de 3 zile de la data semnării acordului onorariul în sumă de 3 000 lei precum și cheltuielile de transport către Judecătoria Bălți (sediul Sîngerei).

Respectiv, reclamanta Guțu Alina la examinarea prezentei cauze în instanța de fond a suportat cheltuieli pentru asistența juridică în sumă totală de 6 000 lei achitată CA „Iliescu Alina” conform bonului de plată seria DAA nr. 47617761 din 25.01.2023 și conform bonului de plată seria DAA nr. 47617762 (f.d.47; 51).

Încasând suma de 3000 lei instanța de fond a reținut că pentru justificarea cheltuielilor de judecată în legătură cu acordarea asistenței juridice de către avocatul Iliescu Alina a fost prezentat bonul de plată nr.47617761 din 25 ianuarie 2023 în sumă de 3000 lei și bonul de plată nr.47617762 din 05.02.2023 în sumă de 3000 lei. (f.d.47, 51). Bonurile de plată au fost eliberate în baza contractului de asistență juridică nr. 21-01 din 21.01.2023. (f.d.42). Potrivit art. 1 al Contractului obiectul contractului constituie servicii de asistență juridică și reprezentare pentru un număr nedefinit de cauze judiciare, inclusiv cauzele

transmise conform actelor de predare primire sau conform acordurilor adiționale la prezentul contract, iar beneficiarul se obligă să plătească onorariul convenit pentru fiecare din aceste cauze. Din acordul adițional nr. 1 din 21-01 din 21.01.2023 anexat la dosar rezultă că prin prezentul acord prestatorul se obligă să presteze servicii de asistență juridică și reprezentare pe marginea cauzei civile în instanța de fond Guțu Alina către executorul judecătoresc pentru ședința de pregătire din 26 ianuarie 2023 costul cheltuielilor de asistență juridică constituie suma de 3000 lei (f.d.43) . Pentru bonul de plată a serviciilor de asistență juridică în mărime de 3000 lei nr. 47617762 din 05.02.2023 reclamanta nu a prezentat vreun acord adițional în corespundere cu art. 1 al Contractului de asistență juridică nr.21-01 din 21.01.2023.

La cererea de apel a fost anexat acordul adițional nr.2 la contractul nr.21-01 din 21.01.2023 conform căruia beneficiarul achită suma de 3000 lei pentru ședința din 05.02.2023 și deoarece achitarea sumei se confirmă prin bonul de plată suma urmează a fi încasată.

Prin cererea de apel apelanta Guțu Alina a solicitat încasarea din contul executorului judecătoresc Mușet Marcel a cheltuielilor de judecată cu titlu de asistență juridică în mărime de 3 000 lei precum și cheltuielile pentru transport suportate în instanța de apel.

Colegiul reține că prin acordul adițional nr. 3 din 04.05.2023 la contractul nr. 21-01 din 21 ianuarie 2023 la pct. 2 părțile au convenit că pentru ședința de examinare a prezentei cauze beneficiarul se obligă să achite prestatorului, în termen de 3 zile de la data semnării acordului, onorariul în sumă de 3 000 lei și cheltuielile de transport către Curtea de Apel Bălți.

Luând în considerație că reprezentantul apelantei Guțu Alina, avocatul Iliescu Alina în instanța de apel nu a fost prezentă la nici una din cele două ședințe de judecată, Colegiul constată lipsa temeiului legal pentru încasarea cheltuielilor de judecată a apelantei în instanța de apel.

În temeiul art.385 lit. b), 390 CPC RM colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți

Decide:

Apelul declarat de Guțu Alina reprezentată de avocatul Iliescu Alina se admite.

Hotărîrea Judecătoriei Bălţi (sediul Sîngerei) din 06.02.2023, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Guțu Alina împotriva Ministerului Finanțelor, Serviciului Fiscal de Stat și executorului judecătoresc Marcel Mușet cu privire la recuperarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată se modifică prin majorarea sumei încasate cu titlu de asistență juridică de la 3000 lei la 6000 lei. În rest hotărîrea se menține.

Decizia poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la comunicare prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
Judecător: Adriana Garbuz

Judecătorii Iulia Grosu Andrian Ciobanu